

Милорад Грбовић
Библиотека „Доситеј Новаковић“, Неготин
milogrb@gmail.com

ЈАВНЕ БИБЛИОТЕКЕ И НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Сажетак:

Рад је намењен првенствено библиотекарима у јавним библиотекама са циљем да се ближе упознају са НВО сектором али је користан и и широј библиотечној јавности. Објашњен је појам НВО и њихово место у друштву, представљен је правни основ за оснивање НВО и предности и новине које је омогућио нови Закон о удружењима и подела НВО и задужбина. Дато је оригинално тумачење и доказ о заједничком пореклу НВО и јавних библиотека у Србији; историјат НВО је померен за једну годину уназад, а период од 19. века до прве половине 20. века је детаљније обрађен. Доказано је да је Београдско читалиште, основано 1846. године, прва НВО у Србији. Представљене су сличности и разлике јавних библиотека и НВО. Јавне библиотеке и НВО настале су као резултат развоја грађанског друштва и заступају и промовишу заједничке вредности и идеје, као што су: демократија, равноправности, транспарентност, толеранција. У раду су разматране могућности и урађена је SWOT анализасарадње између јавних библиотека и НВО. У закључку је дата препорука јавним библиотекама када и са којим циљем је оправдана сарадња са НВО.

Кључне речи: јавне библиотеке, невладине оргаизације, задужбине, Београдско читалиште, Закон о удружењима, сарадња јавних библиотека и НВО

Milorad Grbović
Biblioteka „Dositej Novaković“, Negotin
milogrb@gmail.com

JAVNE BIBLIOTEKE I NEVLADINE ORGANIZACIJE

Sažetak:

Rad je namenjen prvenstveno bibliotekarima u javnim bibliotekama sa ciljem da se bliže upoznaju sa NVO sektorom ali je koristan i i široj bibliotečkoj javnosti. Objasnjen je pojam NVO i njihovo mesto u društvu, predstavljen je pravni osnov za osnivanje NVO i prednosti i novine koje je omogućio novi Zakon o udruženjima i podela NVO i zadužbina. Dato je originalno tumačenje i dokaz o zajedničkom poreklu NVO i javnih biblioteka u Srbiji; istorijat NVO je pomeren za jednu godinu unazad, a period od 19. veka do prve polovine 20. veka je detaljnije obrađen. Dokazano je da je Beogradsko čitalište, osnovano 1846. godine, prva NVO u Srbiji. Predstavljene su sličnosti i razlike javnih biblioteka i NVO. Javne biblioteke i NVO nastale su kao rezultat razvoja građanskog društva i zastupaju i promovišu zajedničke vrednosti i ideje, kao što su: demokratija, ravnopravnosti, transparentnost, tolerancija. U radu su razmatrane mogućnosti i urađena je SWOT analizasaradnje između javnih biblioteka i NVO. U zaključku je data preporuka javnim bibliotekama kada i sa kojim ciljem je opravdana saradnja sa NVO.

Ključne reči: javne biblioteke, nevladine orgaizacije, zadužbine, Beogradsko čitalište, Zakon o udruženjima, saradnja javnih biblioteka i NVO

Milorad Grbovic
„Dositej Novaković“ Library in Negotin
milogrb@gmail.com

PUBLIC LIBRARIES AND NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

Summary

The work is intended primarily for librarians in public libraries in order to become better acquainted with the NGO sector, but it is also useful for the general library public. It explains the concept of NGOs and their place in society, presents the legal basis for the establishment of NGOs and the advantages and innovations that enabled the new Law on Associations and partition between NGOs and endowments. It contains an original interpretation of the evidence of the common origin of NGOs and public libraries in Serbia; history of NGOs has shifted to one year before, and period from the 19th century to the first half of the 20th century is further processed. It has been proven that the Belgrade Reading room, founded in 1846, is the first NGO in Serbia. The similarities and differences between libraries and NGOs are presented. Public libraries and NGOs were created as a result of the development of civil society and represent and promote the common values and ideas such as democracy, equality, transparency, tolerance. The paper discussed the possibilities and made the SWOT analysis of cooperation between public libraries and NGOs. In conclusion, recommendations were given to the public libraries when and to what end, the cooperation with NGOs is justified.

Key words: public libraries, non-governmental organization, endowment, Belgrade Reading room, the Law on Associations, the cooperation of public libraries and NGOs